

TEKDÜZEN HESAP PLANI AÇIKLAMALARI

Ülkemizde 1994 yılı başından itibaren, finansal kurumlar dışında kalan işletmelerde uygulamaya konulmuş olan “Tekdüzen Hesap Planı” nın yapısı aşağıdaki gibidir. Tekdüzen Hesap Planında “ondalık” kodlama sistemi benimsenmiştir.

ÇERÇEVE HESAP PLANI

I- Bilanço Hesapları

1- Dönen Varlıklar

2- Duran Varlıklar

3- Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

4- Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

5- Öz Kaynaklar

6-Gelir Tablosu Hesapları

7-Maliyet Hesapları

8-Serbest Hesaplar

9-Nazım Hesaplar

ÇERÇEVE HESAP PLANI

I.Dönen Varlıklar

İşletmenin nakit olarak elde tuttuğu paralarla, vadesiz veya bir yıla kadar vadeli olarak bankaya yatırdığı paralar ve normal koşullarda bir yıl içinde ya da işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlıklar, işletmenin “dönen varlıkları” nı oluşturur.

II.Duran Varlıklar

Bir yıldan veya normal faaliyet döneminden daha uzun sürelerle, işletme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılmak amacıyla elde edilen ve ilke olarak bir yılda veya normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülmemeyen varlıklar bu grupta yer alan hesaplarda izlenir..

ÇERÇEVE HESAP PLANI

III. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Vadesi bir yılı altında olan borçlar bu grupta yer alır.

IV.Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

Vadesi bir yılın üzerinde olan borçlar bu grupta yer alır.

V.Öz Kaynaklar

İşletme sahiplerinin getirdiği kıymetler ile işletmede tuttukları karlardan oluşan tutar bu grupta yer alır.

VI.Gelir ve Gider Hesapları

İşletmenin gelir ve giderlerini gösteren ve Gelir Tablosunu oluşturan sonuç hesapları bu grupta yer alır.

ÇERÇEVE HESAP PLANI

VII. Maliyet Hesapları

İşletme giderlerinin oluşumunun izlendiği hesaplardır.

VIII.Serbest Hesaplar

işletmelerin yapısına göre özel ihtiyaçlar için açılacak hesaplardır.

IX.Nazım Hesaplar

Muhasebenin bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin takip edildiği hesaplardır. Nazım Hesapların bir diğer özelliği, bu grupta yer alan hesapların yevmiyede mutlaka kendi arasında ve karşılıklı olarak çalışmalarıdır.

ÇERÇEVE HESAP PLANI

Yukarıdaki hesap planında 1-2-3-4 ve 5 kodu ile başlayan hesaplar bilanço hesabı olarak adlandırılır. Bu hesaplardan 1-2 kod numarası ile başlayanlar, hesap planının aktifinde yer alırlar ve dönem sonunda ya bakiye vermezler ya da borç bakiyesi verirler. (*)

(*)103- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri Hesabı(-)

119- Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı(-)

257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-) gibi Hesap Planında (-) değer olarak gösterilen ve aslında Pasif karakterli olmakla beraber, düzenleyici hesap olarak bilançonun aktifinde yer alan 1 ve 2 koduyla başlayan hesaplar hiçbir zaman Borç bakiyesi vermez.

ÇERÇEVE HESAP PLANI

Aynı şekilde bilançonun pasifinde yer alan ve 3-4-5 kod numarası ile başlayan hesaplar ise dönem sonunda ya bakiye vermeyecek ya da alacak bakiyesi verecek olan hesaplardır. (*)

(*) 501- Ödenmemiş Sermaye H.,

591- Dönem Net Zararı gibi Hesap Planında (-) değer olarak gösterilen ve aslında aktif karakterli olmakla beraber, düzenleyici hesap olarak bilançonun pasifinde yer alan 3-4 ve 5 kodu ile başlayan hesaplar hiçbir zaman Alacak bakiyesi vermez.

ÇERÇEVE HESAP PLANI

Gelir tablosu hesapları ile Maliyet hesapları ise 6 ve 7 kodu ile başlamaktadır. **Bu hesaplar dönem sonunda kesinlikle bakiye vermezler.** Dönem sonu işlemlerinin yapılmasını takiben geçici mizan çıkarılacak ve geçici mizanda bakiyeleri bulunan 6 lı ve 7 li grupta yer alan hesapların tamamı dönem sonu işlemleri yapılmak suretiyle kapatılacaktır. Böylece kesin mizanda bu hesapların bakiyesi bulunmayacak, bu hesaplara ilişkin tek bir sonuç, dönem faaliyet sonucu olarak 590 veya 591 nolu hesap aracılığıyla bilanço'ya aktarılacaktır.

II- Tekdüzen Hesap Planında 1-5 'inci grupları oluşturan bilanço hesapları, bilanço'yu oluşturacak şekilde alt gruplara bölünmüştür.

AKTİF

BİLANÇO

PASİF

I.DÖNEN VARLIKLAR

- 10 HAZIR DEĞERLER
- 11 MENKUL KIYMETLER
- 12 TİCARİ ALACAKLAR
- 13 DİĞER ALACAKLAR
- 15 STOKLAR
- 18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER
VE GELİR TAHAKKUKLARI
- 19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

II. DURAN VARLIKLAR

- 22 TİCARİ ALACAKLAR
- 23 DİĞER ALACAKLAR
- 24 MALİ DURAN VARLIKLAR
- 25 MADDİ DURAN VARLIKLAR
- 26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR
- 27 ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR
- 28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER
VE GELİR TAHAKKUKLARI
- 29 DİĞER DURAN VARLIKLAR

3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- 30 MALİ BORÇLAR
- 32 TİCARİ BORÇLAR
- 33 DİĞER BORÇLAR
- 34 ALINAN AVANSLAR

.....

4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

- 40 MALİ BORÇLAR
- 42 TİCARİ BORÇLAR
- 43 DİĞER BORÇLAR
- 44 ALINAN AVANSLAR

.....

5 ÖZKAYNAKLAR

- 50 ÖDENMİŞ SERMAYE
- 52 SERMAYE YEDEKLERİ
- 54 KÂR YEDEKLERİ
- 57 GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI
- 58 GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI
- 59 DÖNEM NET KÂRİ (ZARARI)

ÇERÇEVE HESAP PLANI

Alt grupları, defteri kebir hesapları oluşturur.
Örneğin “10 Hazır Değerler” alt grubunda;

100. KASA

101. ALINAN ÇEKLER

102. BANKALAR

103. VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ (-)

108. DİĞER HAZIR DEĞERLER

şeklinde defteri kebir hesapları vardır.

III- Tekdüzen Hesap Planında 6'ncı grubu oluşturan Gelir Tablosu Hesapları, gelir tablosunu oluşturacak şekilde alt gruplara ayrılmıştır.

GELİR TABLOSU HESAPLARI
60 Brüt Satışlar
61 Satış İndirimleri (-)
62 Satışların Maliyeti (-)
63 Faaliyet Giderleri (-)
64 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar
65 Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar(-)
66 Finansman Giderleri
67 Olağandışı Gelir ve Karlar
68 Olağandışı Gider ve Zararlar(-)
69 Dönem Net Karı (Zararı)

ÇERÇEVE HESAP PLANI

Gelir Tablosundaki alt gruplar da defterikebir hesapları oluşturur. Örneğin “60 Brüt Satışlar” alt grubunda;

600 Yurtiçi Satışlar

601 Yurtdışı Satışlar

602 Diğer Gelirler

şeklinde defterikebir hesapları yer almaktadır.

IV- Tekdüzen Hesap Planı’nda 7’nci grubu oluşturan Maliyet Hesaplarında toplanacak giderlere ilişkin olarak 7/A ve 7/B olmak üzere iki seçenek belirlenmiştir.

DÖNEN VARLIKLAR